

Negyvenöt éves a kazári varroda

Lakatosné Győri Katalin

A ma Axamo Kft. néven működő egykori kazári varrodát a Váci Kötöttárugyár telephelyeként hozták létre 1967. június

17-én, majd az üzem gyáregységgé fejlődött. Ennek a 45 éves, iparpolitikai fordulatokkal tarkított időszaknak a felelevenítésére bensőséges megemlékezést szervezett Szabó Imréné, az Axamo Kft tulajdonos ügyvezetője, aki a kezdetektől a mai napig maga is részese a varroda fejlődéstörténetének.

A vendégek és régi kollégák először a mai üzemet látogatták meg, majd a barátságos Magtárházban palócos finomságok mellett idézték fel az elmúlt 45 év emlékezetes eseményeit és az elért eredményeket. Jelen voltak az alapító tagok és a jelenlegi dolgozók képviselői: Csurgai János, a Váci Kötöttárugyár volt osztályvezetője, Molnár Katalin polgármester, Urbán Sándor Kazár község egykori vezetője, Sándor Ottóné volt telephelyvezető, Árvai Imréné volt gyáregységvezető, Zsuffa Mátyás volt gyárigazgató, Lakatosné Győri Katalin a TMTE ügyvezető főtárgya és munkatársai, és természetesen Szabó Imréné (Erzsike) és Szabó Imre, az Axamo Kft vezetői.

Az 1960-as években a térségben a szénbányászat visszafejlődött, így a kedvezőtlen jövedelmi viszonyok szükségessé tették a bányászfeleségek munkavállalását, aminek feltétele munkahelyek létesítése volt. Az akkori vezetés a kultúrotthonot adta át varrodai munkahely létrehozására. A 40 fővel induló telephelyen a létszám már 1969-ben 260 főre emelkedett.

A többségében először munkát vállaló nők hihetetlen erővel, akarattal láttak neki az ismeretek megszerzésének, pedig ezekre a munkaidőn túl kellett időt szakítaniuk. A különböző oktatások, iskolarendszerű képzések segítettek hozzá a telephely dolgozóit a színvonalasabb munkavégzéshez és életvitelhez. Hamarosan jól működő brigádmozgalomban és egyéb közösségi munkában segítettek egymást is.

1972-ben tovább bővült a telephely, a tordasi volt bányarészlegben is megkezdődtek a varrodai tevékenységek, ott akkor 365 fő dolgozott. 1978-ban Tordason megépült a gyártócsarnok, és három KAEV gyártmányú árutovábbító szalagot helyeztek üzembe. Ekkor már a jogi létszám 486 fő volt, de ebből 90 fő volt gyesen, és kialakult a bedolgozói rendszer is. 1980. március 8-án a megújult kultúrotthonban újra felfüggött a függöny, a termelés már csak a tordasi üzemben folytatódott. A kazári gyáregységben gyártott Adidas, Aréna, Budmil

stb. márkájú termékek nyugat-európai exportjának részaránya hamar elérte a 40–50 %-ot.

1988-tól a Váci Kötöttárugyárban és a kazári gyáregységben is a létszám, valamint a termelés fokozatosan csökkent. 2000-ben 100 fő alá esett a munkavállalók száma, így új gazdasági társaságot hozott létre a váci központ Tordas Sport Kft. néven. Igen nehéz időszak volt az üzem életében, mivel a piacok beszűkültek, többféle vevőtől csak kisszériás, magas minőségi színvonalú munkával lehetett talpon maradni. Ehhez a feltételt a Váci Kötöttárugyár már nem tudta megteremteni. Ebben a helyzetben alakította meg Szabó Imréné – Erzsike, ahogy munkatársai nevezték – és férje 2002-ben az Axamo Kft.-t 11 fővel. A termelés körülményeit az új, de bizonytalan piaci helyzethez kellett alakítani, de a cégvezető házaspár bízott magában és munkatársaiban, akik a minőségi szemléletet és az alkalmazkodást a változó feltételekhez már jó ideje megtanulták. Beindították a szabászatot és a gépi himző üzemrészt. Kezdett bővülni a megrendelők köre: az Otto katalógus áruház, a Quelle, az olasz Tasca, az osztrák Palmers, a svájci NILE, a német Rösch és még mások rendelték az Axamo Kft.-től.

A jelenlegi nagy német partner nyolc éve folyamatosan megrendeli a divatos női kötöttárúkat, magas minőségi színvonalú ruházati termékeket. A piac mellett a tervszerű fejlesztések és a dolgozók jó színvonalú, lelkiismeretes munkája lehetővé tette a további fejlődést és bővülést, amit a pályázati lehetőségek is elősegítettek.

Az Axamo Kft. létszáma ma 90–100 fő között van. A cégvezetés nyitottsága és elkötelezettsége a fejlesztés mellett képes volt átlendíteni a céget a legnehezebb időszakokon is. Ehhez segített a kiterjedt kapcsolatrendszer is, mind a helyi önkormányzattal, egyesületekkel, mind külső szakmai szervezetekkel (TMTE, VOSZ textil tagozata, az Iparkamara, a Dél-alföldi Textilipari Klaszter).

Megható volt végighallgatni a munkatársak és vezetők visszaemlékezéseit az eldugott Nógrád megyei varroda majdnem félévszázados küzdelmes történetéről. A TMTE részéről csak az elismerés hangján lehet és kell szólni a korábbi és a mostani cégvezetés lelkiismeretes munkájáról. A Szabó házaspár sikeres cégfejlesztéséhez és szakmai életpályához gratulálunk és kívánjuk, hogy a kazári varroda 50. évfordulóját még szélesebb körben és töretlen sikertörténetként ünnepeljék meg.